

Bruxelles, den 29.03.1995
KOM(95) 110 endelig udg.

95/ 0078 (COD)

**DET EUROPÆISKE FÆLLESSKABS INDSATS
PÅ KULTUROMRÅDET**

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet
og Rådet for Den Europæiske Union

Forslag til
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE
om vedtagelse af et EF-handlingsprogram
for kulturarven

RAPHAEL

(forelagt af Kommissionen)

**FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS
AFGØRELSE OM VEDTAGELSE AF ET EF-HANDLINGSPROGRAM
FOR KULTURARVEN
RAPHAEL-PROGRAMMET**

* **Begrundelse**

Bilag: Samrådsmøder afholdt med henblik på forelæggelse af et EF-handlingsprogram for kulturarven

* **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et EF-handlingsprogram for kulturarven - RAPHAEL-programmet**

Bilag: Beskrivelse af RAPHAEL-programmet

* **Finansieringsoversigt**

Begrundelse

- Dette forslag skal ses i sammenhæng med referencerammen "*Det Europæiske Fællesskabs indsats til fordel for kulturen*"¹, som Kommissionen vedtog den 27. juli 1994, idet der i EF-traktaten er blevet indføjet en artikel om kulturen². Kulturarven, bygningsværker og kulturgenstande, er blevet identificeret som et af hovedområderne for Fællesskabets indsats på kulturområdet, og dette forslag vedrører gennemførelsen af et særligt handlingsprogram på området.
- Handlingsprogrammet vil virke stimulerende på Fællesskabets indsats til fordel for kulturarven, idet det indebærer en omlægning og udvidelse af de hidtidige foranstaltninger og en *sammenhængende strategi* for Fællesskabets foranstaltninger og politikker vedrørende kulturarven.
- De i handlingsprogrammet foreslåede enkeltforanstaltninger svarer til flere af traktatens målsætninger. Da kulturarven dels er udtryk for de forskellige kulturidentiteter, dels afspejler udvekslingerne mellem forskellige kulturer, vil en fællesskabsindsats på dette område i særlig grad kunne bidrage til, at der opstår en "*stadig snævrere union mellem de europæiske folk*"³, og at "*medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet de respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv*"⁴.
- Kulturarven er opstået i tidens løb gennem udvekslinger og gensidige påvirkninger og udviser på trods af nationale og regionale forskelligheder en række fælles træk. Disse forskelle og ligheder giver borgeren mulighed for at forstå sit regionale, nationale og europæiske tilhørsforhold. Fællesskabets indsats til fordel for kulturarven kan således bidrage til at styrke *et unionsborgerskab*, hvor borgeren har bedre kendskab til sin egen kultur og kulturen i de andre unionslande.
- Det foreslåede handlingsprogram skal styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte og supplere deres indsats⁵. Der er nemlig på dette område et stort behov for knowhow, menneskelige ressourcer og finansiering, mens der kun er begrænsede midler til rådighed. Der må derfor træffes en række valg. Fordelen ved en fællesskabsforanstaltning er at få *samlet den eksisterende ekspertise*, så man kan træffe disse valg på det bedst mulige grundlag uden overlappning og dyrtkøbte fejltagelser, og samtidig fremme kvaliteten og opnå skalafordele.

---

¹ KOM(94) 356 endelig udg.

² Traktaten om Den Europæiske Union, artikel 128.

³ Traktaten om Den Europæiske Union, artikel A.

⁴ Traktaten om Den Europæiske Union, artikel 128, stk. 1.

⁵ Traktaten om Den Europæiske Union, artikel 128, stk. 2.

- Problemerne med bevarelse og forvaltning af kulturarven er kendt i alle medlemsstaterne, og nogle af problemerne, f.eks. bevarelsen af papir-dokumenter, overstiger langt det enkelte lands interventionsmuligheder på grund af deres kompleksitet og omfang. I sådanne tilfælde vil en fælles aktion tilføre noget ekstra og kunne være mere effektiv end summen af de foranstaltninger, som de enkelte medlemsstater træffer hver især.
- Foruden den iboende kulturelle værdi, der ligger i bevarelsen af kulturarven, medfører denne forskellige former for aktiviteter, der har betydelige sociale og økonomiske virkninger, og som har forbindelse med andre af traktatens målsætninger. Der gøres opmærksom på, at der på området er brug for en *betydelig og højt kvalificeret arbejdskraft*, både med hensyn til "concept" og "forvaltning" (arkitekter, arkivister, kunsthistorikere, konservatorer m.fl.) og med hensyn til det mere praktisk betonedede arbejde (konservatorer, håndværkere, museumspersonale m.fl.), og at denne arbejdskraft - der navnlig findes i små og mellemstore virksomheder - udnytter både traditionel knowhow og avanceret forskning og teknologi.
- Fremme af samarbejdet mellem efteruddannelsesinstitutioner og forskningsinstitutter er derfor et vigtigt element i Fællesskabets indsats til fordel for kulturarven, og foreslåede foranstaltninger må tage hensyn til resultaterne af Fællesskabets programmer inden for undervisning, uddannelse, forskning og teknologisk udvikling. Kulturarven kan endvidere yde et betydeligt bidrag til en dynamisk udvikling inden for *forskning/vækst/beskæftigelse*, idet sektoren med dens specielle behov lægger op til en bedre udnyttelse af forskningsresultater, navnlig gennem udvikling af konkrete applikationer til brug for fagfolk, der arbejder i marken.
- Kulturarvsområdet byder på *nye jobmuligheder*⁶, hvilket skyldes, at der er en stigende interesse for alle former for kulturarv, og at folk har mere fritid. De nye jobmuligheder skyldes dels øget aktivitet i selve sektoren (f.eks. restaurering og nyindretning af museer og deres samlinger, bedre præsentation af kulturarven, udstillinger, skabelse af nye tjenester for besøgende i museer), dels afledte aktiviteter omkring kulturarven, f.eks. turisme.
- Det er grunden til, at projekter vedrørende fremme af kulturarven i stadig højere grad indgår i *regionaludviklingspolitikken*, navnlig i forbindelse med foranstaltninger til genoplivning af bycentre eller til bekæmpelse af flugten fra visse egne. Endvidere er bevarelsen af kulturarven naturligvis forbundet med politikkerne vedrørende fysisk planlægning, miljø og energi.

---

⁶ Hvidbogen om vækst, konkurrenceevne, beskæftigelse, s. 21 og 107-108.

- Endelig er kulturarven et område, der egner sig fortrinligt til udvikling af applikationer og standarder inden for *avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester*. Det blev udpeget som et vigtigt aktionsområde i meddelelsen "*Europa på vej mod informationssamfundet - en handlingsplan*", der blev udarbejdet på grundlag af Bangemann-rapporten⁷. Dette forventes at give en række fordele, bl.a. i form af øget vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse. Men desuden vil fagfolk på kulturområdet og borgerne - forudsat at der tages tilstrækkeligt hensyn til den kulturelle dimension - på den måde få rådighed over en hel vifte af nye, *avancerede kulturgoder og -tjenester*.
- Fællesskabet har allerede tidligere gennemført en række *foranstaltninger vedrørende kulturarven* som følge af de mål, det har sat sig. Der kan skelnes mellem *tre typer af foranstaltninger*: foranstaltninger med en overvejende kulturel målsætning, foranstaltninger svarende til andre i traktaten fastsatte mål, men hvor kulturarven er direkte involveret, og endelig foranstaltninger svarende til andre målsætninger, som ikke direkte vedrører kulturarven, men som har direkte eller indirekte indflydelse på bevarelsen af kulturarven i medlemsstaterne, f.eks. landbrugspolitikken, der har stor betydning for bevarelsen af arkæologiske fund og historiske landskaber.
- Med henblik på udarbejdelsen af dette forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse har Kommissionen, der er klar over, at der må søges en konsensus som følge af de i artikel 128 fastsatte beslutningsprocedurer, og som har foretaget *indgående høringer*, afholdt en række møder om både kulturgenstande og bygningsværker, med deltagelse af medlemsstaternes myndigheder, fagkredse og andre implicerede. Samtidig har en ekspertgruppe, nedsat i henhold til en rådsresolution⁹, specielt beskæftiget med arkivområdet. En fortegnelse over sådanne samrådsmøder er anført i bilaget (s. 6-7).
- Dette forslag er baseret på erfaringerne fra de hidtil iværksatte foranstaltninger og resultaterne af samrådsmøderne. Forslaget skal ses på baggrund af referencerammen for Fællesskabets kulturindsats¹⁰. Der tages heri hensyn til de beslutninger og resolutioner, der er vedtaget af Europa-Parlamentet¹¹ og Rådet¹².

⁷ KOM(94) 347 endelig udg.

⁸ Europa og det verdensomspændende informationssamfund: Henstillinger til Det Europæiske Råd.

⁹ Resolution vedtaget af Rådet og kulturministrene, forsamlet i Rådet den 14. november 1991, om bestemmelser vedrørende arkiver, EFT C 314 af 5. december 1991, s. 2.

¹⁰ KOM(94) 356 endelig udg.

¹¹ Europa-Parlamentets beslutning om meddelelse fra Kommissionen om nye perspektiver for Fællesskabets indsats på kulturområdet, A3-0396, EFT C 42 af 15. februar 1993, s. 173-181.

Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af den arkitektoniske arv og beskyttelse af kulturgoderne, A3-0036/93, EFT C 72 af 15. marts 1993, s. 160-166.

Europa-Parlamentets beslutning om Fællesskabets kulturpolitik, A3-0386/93, EFT C 44 af 14. februar 1994, s. 184-188.

¹² Konklusioner vedtaget af kulturministrene forsamlet i Rådet, den 12. november 1992, om retningslinjer for Fællesskabets indsats på kulturområdet, EFT C 336 af 19. december 1992, s. 1-2.

Rådets konklusioner af 17. juni 1994 vedrørende udarbejdelse af en EF-handlingsplan for kulturarven, EFT C 235 af 23. august 1994, s. 1.

Rådets konklusioner af 17. juni 1994 om større samarbejde mellem medlemsstaternes arkiver, EFT C 235 af 23. august 1994, s. 3.

Rådets konklusioner af 10. november 1994 om meddelelse fra Kommissionen om Fællesskabets indsats på kulturområdet, EFT C 348 af 9. december 1994, s. 1-2.

EF-HANDLINGSPROGRAM FOR KULTURARVEN - RAPHAEL-PROGRAMMET

I. Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven	II. Netværk og partnerskaber	III. Adgang til kulturarven	IV. Innovation og fagfolks efteruddannelse og mobilitet	V. Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer
<p>Fremme udvikling og fælles udnyttelse af optimale metoder samt skabe et gunstigt miljø for bevarelse af kulturarven</p>	<p>Bidrage til styrkelse af det tværnationale samarbejde, til udvekslinger og fælles udnyttelse af erfaringer og til præsentation af kulturarven i dens europæiske sammenhæng</p>	<p>Fremme informationsprojekter af europæisk tilsnit og stimulere anvendelsen af avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester</p>	<p>Fremme udveksling af erfaringer samt fagfolks mobilitet og efteruddannelse</p>	<p>Udvikle projekter sammen med tredjelande og sikre et samspil mellem disse og foranstaltninger, der gennemføres af andre internationale organisationer, navnlig Europarådet</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Støtte til projekter vedrørende bevarelse af kulturarven, både kulturgendstande og bygningsværker, der kan betegnes som "europæiske laboratorier for kulturarv" 2. Støtte til "europæiske værksteder for kulturarv", der arbejder med fælles temaer vedrørende bevarelse af kulturarven 3. Støtte til udvikling af bedre europæiske kuttymer og "standarder" for så vidt angår forvaltning og bevarelse af kulturarven 4. Incitament til anskaffelse og fælles forvaltning af større kunstværker 5. Udvikling af kulturelt betonedede projekter og undersøgelser, der kan supplere de øvrige fællesskabsforanstaltninger 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Støtte til etablering af netværk mellem "europæiske værksteder for kulturarv", opdelt efter emne 2. Udvikling og udbredelse af informationsredskaber til brug for netværk og fagfolk på kulturarvsområdet, f.eks. sammenlignende undersøgelser over praksis og systemer i medlemsstaterne, udarbejdelse af statistikker og indikatorer vedrørende europæisk kultur, praktiske guider, håndbøger, fortegnelser, lister over innovative projekter, information om fællesskabsaktiviteter, der har at gøre med kulturarven 3. Støtte til tværnationale samarbejdsprojekter mellem museer og bygningsværker, monumenter m.v. med henblik på at vise kulturarven i dens europæiske sammenhæng 4. Støtte til samarbejdsprojekter mellem efteruddannelsesinstitutioner og forskningsinstitutioner, f.eks. om fortegnelser, evalueringsmetoder, fælles drøftelser, stipendier, udvekslinger, udbredelse af information 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekter, der modtager EF-støtte i henhold til RAPHAEL-programmet, skal indeholde bestemmelser om information og bevidstgørelse af borgerne 2. Støtte til arrangementer på EF-plan, f.eks. Europæiske kulturarvsdage, arrangementer som led i Europa-festen (9. maj), Den europæiske Arkitekturpris Mies van der Rohe, European 3. Støtte til gennemførelse af flersproget præsentation i forbindelse med museer og bygningsværker, monumenter m.v. 4. Støtte til applikationer af avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester, der giver fagfolk og andre adgang til kulturarven, f.eks. pilotprojekter, undersøgelser eller seminarer om et specifikt problem vedrørende kulturarven 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Støtte til kortlægningen af forskningsbehovet, til udbredelse af forskningsresultater blandt fagfolk på området og til udvikling af konkrete applikationer til brug for fagfolk, der arbejder i marken 2. Støtte til afholdelse af konferencer og kollokvier af europæisk tilsnit 3. Samarbejdsprojekter om indførelse af programmer for udveksling af fagfolk på kulturarvsområdet 4. Støtte til uddannelse og efteruddannelse af fagfolk på kulturarvsområdet i anvendelsen af avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Støtte til projekter, der går ud på at bevare kulturarven, navnlig projekter vedrørende monumenter og bygningsværker, der tilhører Verdenskulturarven 2. Deltagelse i projekter med tilknytning til netværk og partnerskaber eller gennemførelse af supplerende projekter, f.eks. udvidelse af sammenlignende undersøgelser til at omfatte andre lande 3. Deltagelse i projekter vedrørende borgernes adgang til kulturarven, f.eks. Europæiske Kulturarvsdage 4. Tilskynde fagfolk på området til at deltage i foranstaltninger vedrørende forskning, efteruddannelse og mobilitet

- For Fællesskabets indsats til fordel for kulturarven er opstillet følgende *mål*:

- Bidrage til bedre bevarelse og præsentation af kulturarven.
- Fremme samarbejde og fælles udnyttelse - på EF-plan - af viden, knowhow og fremgangsmåder i forbindelse med bevarelse af kulturarven.
- Forbedre alle borgeres adgang til kulturarven og til information herom og således bidrage til at give unionsborgerskabet et konkret indhold, idet borgeren får bedre kendskab til kulturarven.
- Støtte og berige udvekslingen af viden og fremgangsmåder og øge det europæiske potentiel på området.
- Fremme samarbejdet med tredjelande og andre involverede internationale organisationer, navnlig Europarådet.

- I den sammenhæng foreslår Kommissionen, at der udarbejdes et særligt EF-handlingsprogram for kulturarven, i det følgende benævnt *RAPHAEL-programmet*, der fokuserer på følgende fem aktionsområder:

- I. Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven
- II. Netværk og partnerskaber
- III. Adgang til kulturarven
- IV. Innovation og fagfolks efteruddannelse og mobilitet
- V. Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.

I programmet foreslås således en strategi, der skal danne ramme om de enkelte foranstaltninger, som vil blive gennemført efterhånden. Efter Kommissionens opfattelse vil *RAPHAEL-programmet*, der bygger på en sammenhængende strategi, være i stand til at bidrage til bedre bevarelse og præsentation af kulturarven, og det vil således forøge kulturenes udfoldelsesmuligheder i Europa. Desuden vil *RAPHAEL-programmet* give Fællesskabet lejlighed til generelt også at anskue sine foranstaltninger fra en særlig kulturel synsvinkel og eventuelt lægge større vægt på de andre EF-foranstaltningers kulturelle aspekter, i overensstemmelse med traktatens artikel 128, stk. 4.

- *Konklusion*: Kommissionen foreslår:

- at dette forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse forelægges efter fremgangsmåden i traktatens artikel 128.

**SAMRÅDSMØDER AFHOLDT MED HENBLIK PÅ
FORELÆGGELSE AF ET EF-HANDLINGSPROGRAM
FOR KULTURARVEN**

Generelle høringer vedrørende kulturgenstande og bygningsværker

- Kommissionen og Europa-Parlamentet afholdt den 1.-2. juli 1993 en første høring i Venedig med de ansvarlige for kulturarven i medlemsstaterne, under overskriften "*Nøglefaktorer ved bevarelsen af kulturarven i Det Europæiske Fællesskab*". Formålet var at indkredse målområderne for en eventuel EF-indsats til fordel for kulturarven og at fastlægge emnerne for de første fire ekspertmøder.
- Der blev i samarbejde med det belgiske og græske formandskab afholdt fire ekspertmøder. De vedrørte følgende temaer:
  - "*Kulturarv og forvaltning: Kulturarv, økonomi og beskæftigelse & Kulturarv, turisme og miljø*", Mons, 27.-30. oktober 1993
  - "*Kulturarv, forskning og nye teknologier*", Bruxelles, 17.-19. november 1993
  - "*Kulturarv og uddannelse*", Antwerpen, 1.-3. december 1993
  - "*Information, bevidstgørelse og mobilisering af offentligheden og fagfolk til fordel for kulturarven*"¹³, Athen, 23.-25. februar 1994.

Det græske formandskab organiserede, i samarbejde med Kommissionen, yderligere to ekspertmøder som led i dets indsats for kulturarven:

- "*Kulturarv og miljø*", Athen, 26.-29. marts 1994
- "*Subakvatisk kulturarv*", Athen, 7.-9. april 1994.

I disse møder for en snæver kreds deltog eksperter udpeget af medlemsstaterne, repræsentanter for Europa-Parlamentet, Europarådet, mellemstatslige og ikke-statslige organisationer samt de relevante tjenestegrene under Kommissionen.

¹³ Mødet var en opfølgning af resultaterne af et første ekspertmøde om "Museerne og deres publikum", der blev afholdt den 25.-29. november 1992 i Glasgow i samarbejde med det britiske formandskab.

- Resultaterne af ekspertmøderne blev forelagt på det andet møde mellem cheferne for medlemsstaternes kulturarv under temaet "*Europa og dets kulturarv*", der blev afholdt i Lissabon den 27.-29. april 1994. Her blev der gjort status over det hidtidige arbejde på grundlag af et arbejdsdokument forelagt af Kommissionens tjenestegrene, og der blev fremlagt nogle ideer til udarbejdelsen af det kommende arbejdsprogram.

Særlige høringer vedrørende arkiver

- Rådet vedtog i 1991 en resolution, hvori det opfordrer Kommissionen til at nedsætte en gruppe af sagkyndige udpeget af medlemsstaterne "*med det formål at undersøge, i hvilket omfang en større samordning af arkivpolitik og -praksis i Fællesskabet er ønskelig*"¹⁴. Ekspertgruppen, hvori der blev inddraget repræsentanter for EF-institutioners arkiver, for Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze og for de relevante tjenestegrene under Kommissionen, holdt møder i Bruxelles den 31. marts, 17. juni og 24. september 1992 og den 9. marts, 23. april og 22. oktober 1993. Gruppens arbejde blev beskrevet i en rapport¹⁵, der indeholder forslag om en fællesskabsindsats på dette særlige område.

Konferencen om kulturarv

- De oplysninger, der fremkom under ovennævnte møder, blev forelagt for en større kreds under en konference med benævnelsen "*Borgeren og kulturarven*", der blev afholdt i Bruxelles den 4.-5. oktober 1994, i samarbejde med Europa-Parlamentet. Formålet med konferencen var at supplere de hidtidige ret tekniske drøftelser med en dialog mellem alle implicerede parter, navnlig ejerforeninger o.lign. samt stiftelser, der alle er med til at give borgeren et nærmere forhold til kulturarven. På konferencen var der endvidere lejlighed til at møde repræsentanter for de nye medlemsstater og for tredjelande.

---

¹⁴ Resolution vedtaget af Rådet og kulturministrene, forsamlet i Rådet, den 14. november 1991, om bestemmelser vedrørende arkiver, EFT C 314 af 5. december 1991, s. 2.

¹⁵ Arkiverne i Den Europæiske Union. Rapport fra Ekspertgruppen om koordinationsproblemer på arkivområdet, SEK(94)900, 21. marts 1994.

**FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE
OM VEDTAGELSE AF ET EF-HANDLINGSPROGRAM
FOR KULTURARVEN
RAPHAEL-PROGRAMMET**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 128,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,

efter fremgangsmåden i traktatens artikel 189 B, og

ud fra følgende betragtninger:

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (i det følgende benævnt traktaten), således som ændret ved traktaten om Den Europæiske Union, indeholder et særligt afsnit om kultur (afsnit IX), hvori det fastsættes, at Fællesskabet bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet det respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv;

i traktatens artikel 128 nævnes kulturarven som et særligt aktionsområde, idet kulturarven er udtryk for den nationale og regionale identitet og for forbindelserne mellem folkene; det er vigtigt

---

¹ EFT...
² EFT...

at bevare kulturarven og give borgerne (også dem, for hvem adgangen volder særlige problemer) bedre adgang til den, så folkene får et bedre gensidigt kendskab til hinanden og dermed større respekt for hinanden;

en fællesskabsindsats kan medvirke til bedre bevarelse af kulturarven ved at fremme udveksling af erfaringer og knowhow, operationelt samarbejde samt partnerskaber;

bevarelsen af kulturarven indgår på grund af de sociale og økonomiske aspekter i en større samfundssammenhæng og kan i høj grad bidrage til skabelsen af arbejdspladser og til regionaludviklingen samt til forbedring af borgernes livskvalitet og nærmiljø;

kulturområdet er vigtigt i forbindelse med informationssamfundet således som understreget i Kommissionens meddelelse "*Europa på vej mod informationssamfundet - en handlingsplan*"³;

det er nødvendigt, at der på fællesskabsplan forskes i bevarelse af kulturarven, og at Fællesskabets indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstrationsaktioner gennemføres efter bestemmelserne i rammeprogrammet for forskning og teknologisk udvikling⁴, som dette program kan drage nytte af;

Kommissionen kan trække på sine erfaringer fra de hidtil gennemførte foranstaltninger, navnlig vedrørende den arkitektoniske arv;

Europa-Parlamentet lægger stor vægt på Fællesskabets indsats vedrørende kulturarven, bl.a. uddannelse, forskning, bevidstgørelse af de unge, samarbejde med tredjelande og med

---

³ KOM(94)347 endelig udg.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1110/94/EF af 26. april 1994 om fjerde rammeprogram for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstrationsaktioner (1994-1998), EFT L 126 af 18. maj 1994, s. 1-33.

Europarådet, og lægger desuden vægt på sammenhængen med de øvrige fællesskabspolitikker, navnlig for så vidt angår uddannelse og regionaludvikling⁵;

Europa-Parlamentet har vedtaget flere beslutninger om fællesskabsstøtte til restaurering af særligt værdifulde bygningsværker⁶;

Rådet har vist interesse for et øget samarbejde omkring den arkitektoniske arv, kunstgenstande og kunstværker samt arkiver, navnlig for så vidt angår udveksling af viden, dokumentation og uddannelse; net af kulturelle organisationer spiller en vigtig rolle for det kulturelle samarbejde i Europa⁷;

i meddelelsen "Nye perspektiver for Fællesskabets indsats på kulturområdet"⁸ anfører Kommissionen, at Fællesskabets indsats bør udvides til også at omfatte kulturgenstande, og at

---

⁵ Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af Europas kulturarv, EFT C 62 af 30. maj 1974, s. 5-7.
Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af den arkitektoniske og arkæologiske kulturarv, EFT C 267 af 11. oktober 1982, s. 25-29.
Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af den arkitektoniske og arkæologiske kulturarv, EFT C 309 af 5. december 1988, s. 423-427
Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af den arkitektoniske arv og beskyttelse af kulturgoderne, EFT C 72 af 15. marts 1993, s. 160-166.

⁶ Europa-Parlamentets beslutning om økonomisk støtte til Athos-bjerget (klostersamfund), EFT C 144 af 15. juni 1981, s. 92.
Europa-Parlamentets beslutning om støtte til genopbygning af Chiado-kvarteret i Lissabon, EFT C 262 af 10. oktober 1988, s. 110.
Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af den arkitektoniske og arkæologiske kulturarv i Fællesskabet, EFT C 309 af 5. december 1988, s. 424.

⁷ Europa-Parlamentets beslutning om branden på teatret Gran Teatro del Liceo, EFT C 61 af 28. februar 1994, s. 184.
Resolution vedtaget af ministrene med ansvar for kulturelle anliggender, forsamlet i Rådet, den 13. november 1986, om bevarelse af Europas arkitektoniske arv, EFT C 320 af 13. december 1986, s. 1.
Resolution vedtaget af ministrene med ansvar for kulturelle anliggender, forsamlet i Rådet, den 13. november 1986, om bevarelse af kunstværker og kulturgenstande, EFT C 320 af 13. december 1986, s. 3.
Resolution vedtaget af Rådet og kulturministrene, forsamlet i Rådet, den 14. november 1991, om bestemmelser vedrørende arkiver, EFT C 314 af 5. december 1994, s. 2.
Rådets konklusioner af 17. juni 1994 om større samarbejde mellem medlemsstaternes arkiver, EFT C 235 af 23. august 1994, s. 3.
Resolution vedtaget af Rådet og kulturministrene, forsamlet i Rådet, den 14. november 1991, om europæiske kulturelle net, EFT C 314 af 5. december 1994, s. 1.

⁸ KOM(92) 149 endelig udg.

man bør tilskynde til dialog og samarbejde mellem de forskellige aktører og sørge for udbredelse af erfaringer og faglig information; Europa-Parlamentet og Rådet har bakket op omkring denne fremgangsmåde⁹;

fællesskabsinstitutionerne har understreget, at det er vigtigt at få de forskellige aspekter af kulturarven integreret i en sammenhængende fællesskabsindsats¹⁰, der tager hensyn til kulturarvens rigdom og mangfoldighed og baseres på de mange implicerede parter arbejde;

der må i forbindelse med Fællesskabets indsats tages hensyn til, at definitionen af begrebet kulturarv til stadighed ændrer sig, og at alle former for kulturarv må tages i betragtning, fortrinsvis på tværfaglig basis;

Kommissionen har afholdt høringer med alle implicerede parter, navnlig de nationale myndigheder, fagfolk, ikke-statslige organisationer, stiftelser og foreninger, med henblik på at forberede et handlingsprogram for kulturarven;

den europæiske kulturarv har mange berøringspunkter med lande uden for Fællesskabet og er således et område, hvor det er oplagt at udvikle forskellige former for samarbejde med tredjelande og relevante internationale organisationer, i overensstemmelse med traktatens bestemmelser og ovennævnte konklusioner og beslutninger;

---

⁹ Europa-Parlamentets beslutning om meddelelse fra Kommissionen om nye perspektiver for Fællesskabets indsats på kulturområdet, EFT C 42 af 15. februar 1993, s. 173-181.

Europa-Parlamentets beslutning om Fællesskabets kulturpolitik, EFT C 44 af 14. februar 1994, s. 184-188.

Konklusioner vedtaget af Rådet og kulturministrene, forsamlet i Rådet, den 12. november 1992, om retningslinjer for Fællesskabets indsats på kulturområdet, EFT C 336 af 19. december 1992, s. 1-2.

¹⁰ Europa-Parlamentets beslutning om bevarelse af den arkitektoniske arv og beskyttelse af kulturgoderne, EFT C 72 af 15. marts 1993, s. 160-166.

Rådets konklusioner af 17. juni 1994 vedrørende udarbejdelse af en EF-handlingsplan for kulturarven, EFT C 235 af 23. august 1994, s. 1.

konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i København den 21.-23. juni 1993 giver de lande i Central- og Østeuropa, hvormed der er indgået associeringsaftaler, mulighed for at deltage i fællesskabsprogrammer; Fællesskabet har med nogle tredjelande indgået samarbejdsaftaler indeholdende bestemmelser om kultur;

ved denne afgørelse fastsættes for hele programmets løbetid en finansieringsramme, der under den årlige budgetbehandling for budgetmyndigheden udgør det primære referencegrundlag i henhold til punkt 1 i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens erklæring af 6. marts 1995;

gennemførelsen af dette program skal ske i snævert samarbejde med de nationale myndigheder for at sikre, at Fællesskabets indsats støtter og supplerer de nationale foranstaltninger under overholdelse af subsidiaritetsprincippet som defineret i traktatens artikel 3B;

Kommissionen bistås under udøvelsen af sit hverv af et rådgivende udvalg sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Ved denne afgørelse indføres der et EF-handlingsprogram for kulturarven, i det følgende benævnt RAPHAEL-programmet. Det vedtages for perioden fra 1. januar 1996 til 31. december 2000.

Artikel 2

RAPHAEL-programmet tilsigter at opfylde følgende specifikke målsætninger:

- Medvirke til bedre bevarelse og præsentation af kulturarven.
- Fremme samarbejde og fælles udnyttelse, på EF-plan, af viden, knowhow og fremgangsmåder inden for bevarelse af kulturarven.
- Forbedre adgangen til kulturarven og til information herom for alle borgere og således bidrage til at give unionsborgerskabet et konkret indhold gennem bedre kendskab til kulturarven.
- Forbedring af eksisterende viden og gensidigt anerkendte fremgangsmåder og forøgelse af det europæiske potentiell.
- Fremme samarbejdet med tredjelande og med andre relevante internationale organisationer, navnlig Europarådet.

Artikel 3

RAPHAEL-programmet dækker kulturarven i form af både bygningsværker og kulturgenstande og omfatter følgende fem aktioner:

- I. Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven
- II. Netværk og partnerskaber
- III. Adgang til kulturarven
- IV. Innovation samt fagfolks uddannelse og mobilitet
- V. Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.

Finansieringsrammen for gennemførelsen af hele programmet fastsættes til 67 millioner ECU for perioden 1996-2000.

Budgetmyndigheden fastsætter de disponible bevillinger for hvert regnskabsår under hensyntagen til principperne om forsvarlig økonomisk forvaltning som omhandlet i artikel 2 i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget .

Foranstaltningerne, der beskrives nærmere i bilaget, gennemføres for at opfylde de i artikel 2 nævnte mål, efter den prioritering, der hvert år fastsættes efter fremgangsmåden i artikel 6.

Programmet løber over 5 år. Det starter den 1. januar 1996.

Artikel 4

For at opfylde ovennævnte mål skal projekter, der gennemføres som led i RAPHAEL-programmet:

- have en europæisk dimension og give en reel ekstra effekt i forhold til de foranstaltninger, der gennemføres af medlemsstaterne
- bidrage til en bedre præsentation af kulturarven
- bidrage til udvikling af bedre fremgangsmåder, viden og knowhow i bevaringsarbejdet
- være af interesse på fællesskabsplan, idet de kan tjene som eksempel, er fornyende eller informative eller har en multiplikatorvirkning i kulturel, uddannelsesmæssig eller socio-økonomisk henseende.

Artikel 5

Kommissionen bistås af det rådgivende udvalg, der er omhandlet i artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om oprettelse af et program til støtte for kunstneriske og kulturelle arrangementer med en europæisk dimension (programmet Kaleidoskop 2000), og som er sammensat af en repræsentant for hver medlemsstat samt Kommissionens repræsentant, der samtidig er udvalgets formand.

Udvalget kan behandle ethvert spørgsmål vedrørende programmets gennemførelse. Kommissionen kan høre udvalget om de generelle retningslinjer, de i artikel 6 nævnte spørgsmål og alle andre relevante spørgsmål.

Artikel 6

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget forslag til de foranstaltninger, der skal træffes, herunder navnlig det årlige arbejdsprogram for foranstaltning I₁, II₂, III₃, III₄ og V. Udvalget afgiver, eventuelt efter en afstemning, udtalelse om forslaget inden en frist, som formanden fastsætter under hensyntagen til, hvor hastende det pågældende spørgsmål er.

Udvalgets udtalelse optages i mødeprotokollen; endvidere kan hver medlemsstat anmode om, at dens holdning føres til protokols.

Kommissionen tager i høj grad hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til udtalelsen.

Artikel 7

Kommissionen sørger for, at RAPHAEL-programmet er sammenhængende med og supplerer de andre fællesskabsprogrammer og -politikker, der vedrører kulturarven.

Artikel 8

Når RAPHAEL-programmet har kørt i tre år, forelægger Kommissionen, senest den 30. september 1999, Europa-Parlamentet, Rådet og Regionsudvalget en rapport om de opnåede resultater, eventuelt ledsaget af forslag om justering af programmet på grundlag af de behov, der har vist sig under gennemførelsen.

Når RAPHAEL-programmet er afsluttet, forelægger Kommissionen, senest den 30. september 2001, Europa-Parlamentet, Rådet og Regionsudvalget en rapport om programmets gennemførelse og de opnåede resultater.

Artikel 9

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

**EF-HANDLINGSPROGRAM
FOR KULTURARVEN
RAPHAEL-PROGRAMMET**

RAPHAEL-programmet skal støtte foranstaltninger på fællesskabsplan inden for alle områder af kulturarven: bygningsværker, den arkæologiske arv, den subakvatiske arv, kulturgenstande, museer og samlinger, arkiver m.v.

Aktion I - Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven

- Aktionen skal medvirke til bedre bevarelse og præsentation af kulturarven og fremme udvikling og fælles udnyttelse af optimale fremgangsmåder ved at skabe et miljø, der er gunstigt for bevarelsen af kulturarven.

- Aktionen kan opsplittes i følgende foranstaltninger:
  1. Støtte til projekter vedrørende bevarelse af kulturgenstande eller bygningsværker, der kan betegnes som "europæiske laboratorier for kulturarv", idet det påtænkte arbejde dels har betydning i sig selv, dels kan tjene som eksempel eller model. Projekterne skal vedrøre bygningsværker, kulturgenstande, monumenter eller steder af særlig historisk værdi, som udgør europæiske "mindesteder". Projekterne gennemføres over en flerårig periode og har til formål at samle den bedste fagkundskab, idet der til projektet knyttes et europæisk, tværfagligt team, der skal undersøge særligt vanskelige konserveringsproblemer og udvikle egnede fremgangsmåder, metoder og teknikker. Der skal lægges vægt på at få udbredt de erfaringer, der opnås under arbejdet.

  2. Støtte til "europæiske værksteder for kulturarv", der beskæftiger sig med et fælles

emne vedrørende bevarelse af bygningsværker eller kulturgenstande. Projekterne skal kunne tjene som model og have en multiplikatorvirkning. De kan løbe over en flerårig periode. De erfaringer, der opnås vedrørende det behandlede forvaltnings- eller konserveringsproblem, skal udbredes, så de kommer en bred kreds af fagfolk til gode. Emnerne udvælges efter, hvilke problemer der gør sig gældende inden for de forskellige områder af kulturarven.

3. Støtte til udvikling af "standarder" eller anbefalinger på fællesskabsplan med det formål at forbedre sædvaner og praksis inden for forvaltning og bevarelse af kulturarven og eventuelt lette udvekslinger. Der skal på fællesskabsplan udarbejdes "standarder" eller anbefalinger vedrørende f.eks. dokumentation om kulturgoder, betingelser for lån af værker til udstillinger, opbevaring af værker, brandbeskyttelse af kulturgenstande, bygningsværker, monumenter m.v. Fællesskabsstøtten skal kunne anvendes til rundspørger, arbejds møder, undersøgelser m.v. gennemført som led i denne form for arbejde.
4. Støtte på forsøgsbasis til at flere partnere fra Fællesskabet sammen kan forvalte større kulturgoder med henblik på at bevare og præsentere dem for publikum i Europa.
5. Gennemførelse af kulturelt betonede projekter og undersøgelser, der supplerer Fællesskabets øvrige foranstaltninger. Der kan ydes tilskud til projekter, der støtter eller supplerer Fællesskabets indsats i henhold til andre traktatbestemmelser, og som er af særlig interesse for kulturarven, samt til møder og sammenlignende undersøgelser, der går ud på at samle konkrete oplysninger om situationen i medlemsstaterne, og til konsekvensberegninger i forbindelse med udarbejdelse af nye fællesskabsforanstaltninger.

Aktion II - Netværk og partnerskaber

- Aktionen skal tilskynde til udvikling af netværk og indgåelse af partnerskaber for således at medvirke til styrkelse af det tværnationale samarbejde, fremme af udvekslinger og fælles udnyttelse af erfaringer samt præsentation af kulturarven med understregning af dens europæiske dimension.

- Aktionen kan opsplittes i følgende foranstaltninger:
  1. Støtte til etablering af netværk, der sammenknytter "europæiske værksteder for kulturarv". Sådanne net etableres for bestemte emneområder ved at skabe kontakt mellem lederne af de pågældende "værksteder" og om nødvendigt repræsentanter for offentlige eller private institutioner, forskningscentre og virksomheder, der i særlig grad berøres af emnet. Nettene skal fremme udveksling af erfaringer dels mellem projektlederne indbyrdes, dels mellem projektlederne og de øvrige involverede parter. Fællesskabsstøtten kan bl.a. anvendes til etablering af net, afholdelse af seminarer om "værkstedernes" eventuelle problemer og planlagte arbejdsopgaver og udbredelse af erfaringer og resultater til relevante kredse.

  2. Indsamling og udbredelse af faglig information til fagfolk på området via relevante informationskanaler (myndigheder, erhvervsorganisationer, ikke-statslige organisationer, foreninger m.v.) og ved hjælp af egnede medier (papir, CD-ROM, CD-I, on-line m.v.). Der kan være tale om information vedrørende udarbejdelse af sammenlignende undersøgelser af nationale fremgangsmåder af almen interesse eller udarbejdelse af europæiske kulturstatistikker og -indikatorer, guider, håndbøger, oversigter og fortegnelser over innovative projekter, og endelig information om fællesskabstiltag, der har at gøre med kulturarven.

  3. Støtte til tværnationale samarbejdsprojekter mellem museer og bygningsværker, monumenter m.v., hvor man ved hjælp af multimedieteknik og andre kommunikationsteknikker kan præsentere kulturarven med understregning af

dens europæiske dimension og vise besøgende i museer og bygningsværker og på historiske steder tilsvarende seværdigheder i andre europæiske lande.

4. Støtte til samarbejdsprojekter mellem efteruddannelsesinstitutioner og forskningscentre, der beskæftiger sig med kulturarven. Formålet er at få udviklet de redskaber, der er nødvendige for etablering af netværk og partnerskaber, styrkelse af samarbejdet mellem dem og fælles udnyttelse af deres erfaringer. Tilskud, der ydes som led i sådanne samarbejdsprojekter, kan anvendes til:

- udarbejdelse af oversigter (for de forskellige områder af kulturarven) over eksisterende efteruddannelses tilbud
- udvikling af metoder til evaluering af sådanne uddannelser samt fremme af fælles drøftelser
- gennemførelse af sammenlignende undersøgelser vedrørende uddannelser/kvalifikationer på området og vedrørende adgangen til de forskellige involverede erhverv i medlemsstaterne
- etablering af net og information af medlemmerne
- stipendier og udveksling af lærere, studerende og forskere
- udbredelse af information om igangværende eller afsluttede forskningsprojekter, så den kommer bl.a. fagfolk på området til gode
- information om bl.a. adgangen til ny teknik og dens anvendelse i forbindelse med kulturarven.

Det skal klart angives, hvilket samspil der opnås i forhold til andre fællesskabsprogrammer, navnlig inden for uddannelse - herunder efteruddannelse - forskning og teknologisk udvikling.

Aktion III - Adgang til kulturarven

- Aktionen tager sigte på at give borgeren bedre adgang til den fælles kulturarv ved at støtte bevidstgørelsesprojekter med en europæisk dimension, og fremme anvendelsen af avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester.

- Aktionen kan opsplittes i følgende foranstaltninger:
  1. Projekter, der støttes af Fællesskabet i henhold til RAPHAEL-programmet, skal indeholde bestemmelser om bevidstgørelse af borgerne. Projektlederne opfordres til at præsentere afsluttede eller igangværende projekter for offentligheden. Kommissionen agter at videreføre allerede eksisterende initiativer på området, bl.a. en vandreudstilling og det audiovisuelle materiale, der vil blive koncentreret om europæiske "laboratorier" og "værksteder" for kulturarven.

  2. Støtte til bevidstgørelsesarrangementer på fællesskabsplan som f.eks. Europæiske Kulturarvsdage, arrangementer som led i Europa-festen (9. maj) og Den europæiske Kulturpris Mies van der Rohe, European.

  3. Støtte til flersproget præsentation i museer og i forbindelse med bygningsværker og monumenter, beregnet på besøgende fra andre medlemsstater. Projekterne kan f.eks. vedrøre præsentationstekster, brochurer, skilte og elektroniske hjælpemidler samt audiovisuelt materiale og materiale baseret på multimedieteknik.

  4. Støtte til udvikling af applikationer vedrørende avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester, der giver fagfolk og andre adgang til kulturarven. Projekterne skal være af interesse på fællesskabsplan og kunne anvendes til demonstrationsformål.

Tilskuddet fra Fællesskabet kan bruges til undersøgelser eller seminarer om specielle problemer vedrørende anvendelsen af ovennævnte teknikker eller tjenester i forbindelse med kulturarven, eller til pilotprojekter, der går ud på at undersøge og udarbejde konkrete applikationer.

Aktion IV - Innovation samt fagfolks efteruddannelse og mobilitet

- Aktionen skal fremme udveksling af erfaringer og samarbejde mellem fagfolk på området samt disses efteruddannelse og mobilitet.

- Aktionen kan opsplittes i følgende foranstaltninger:
  1. Støtte til kortlægning af behovet for forskning på fællesskabsplan for så vidt angår kulturarven og til udbredelse af forskningsresultater blandt fagfolk samt støtte til udvikling af konkrete applikationer til brug for fagfolk, der arbejder i marken. Foranstaltningerne vil blive gennemført i sammenhæng med rammeprogrammet for forskning, teknologisk udvikling og demonstrationsaktiviteter; alle eventuelle forskningsprojekter vil blive gennemført som led i rammeprogrammet for FTU og efter de deri indeholdte bestemmelser.
  2. Støtte til afholdelse af konferencer, kollokvier og lignende former for efteruddannelse med en europæisk dimension.
  3. Støtte til projekter vedrørende etablering af et europæisk program for udveksling af fagfolk inden for de forskellige områder af kulturarven, så personer med en solid faglig baggrund får mulighed for i en flere måneder lang periode at prøve at arbejde i et tilsvarende fagligt miljø i et andet europæisk land.

Tilskuddet fra Fællesskabet skal dække omkostningerne i forbindelse med tilrettelæggelse af sådanne udvekslinger samt de dermed forbundne ekstraudgifter for de pågældende, f.eks. rejse- og boligudgifter.

4. Støtte til uddannelse og efteruddannelse af fagfolk i anvendelse af avancerede informations- og kommunikationsteknikker og -tjenester.

Aktion V - Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

- Formålet med aktionen er at gennemføre projekter sammen med tredjelande, hvorved der opnås et samspil i forhold til den indsats, der gøres af andre internationale organisationer, navnlig Europarådet.
- Aktionen kan opsplittes i følgende foranstaltninger:
  1. Støtte til projekter vedrørende bevarelse af kulturarven, navnlig bygningsværker, monumenter o.lign., der er optaget på listen over Verdenskulturarven.
  2. Deltagelse i projekter i tilknytning til netværk og partnerskaber eller udbygning af visse projekter til også at omfatte tredjelande, bl.a. sammenlignende undersøgelser.
  3. Deltagelse i projekter vedrørende borgernes adgang til kulturarven, f.eks. Europæiske Kulturarvsdage.
  4. Incitament med henblik på at få fagfolk på området til at deltage i forsknings-, efteruddannelses- og mobilitetsforanstaltninger.
- Fællesskabets støtte til kulturelle samarbejdsprojekter med tredjelande ydes på tilsvarende måde som støtten til projekter i Den Europæiske Unions medlemslande, men på grundlag af de aftaler, der er indgået med de pågældende lande. Der søges opnået et samspil i forhold til de foranstaltninger, der gennemføres af internationale organisationer på området, navnlig Europarådet, idet den enkelte institutions eller organisations identitet og selvstændighed naturligvis respekteres.

FINANSIERINGSOVERSIGT

RAPHAEL - 5 ÅR

1. FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE

Fællesskabets handlingsprogram for kulturarven - "RAPHAEL"-programmet.

2. BUDGETPOST

B3-2000: "Bevarelse og fremhævelse af den europæiske kulturarv".

3. RETSGRUNDLAG

- Artikel 128 i traktaten
- Parlamentets og Rådets afgørelse af ..... om iværksættelse af et EF-handlingsprogram for kulturarven - "RAPHAEL"-programmet.

4. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

4.1. Foranstaltningens generelle formål

Det overordnede sigte med EU's kulturpolitik er at bidrage til udviklingen af "en stadig snævrere union mellem de europæiske folk"¹ og til "at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet den nationale og regionale mangfoldighed respekteres, og den fælles kulturarv fremhæves"².

Formålet med dette konkrete tiltag er at synliggøre de europæiske folks kulturarv og at give hver enkelt borger mulighed for at nå frem til en erkendelse af sin dobbelte kulturelle identitet, nemlig på den ene side den nationale og på den anden side den europæiske.

---

¹ Traktaten om Den Europæiske Union, artikel A.

² Traktaten om Den Europæiske Union, artikel 128, stk. 1.

Kulturarven er i denne henseende af ganske enestående betydning, efter som den er resultatet af den historiske udvikling af de europæiske folks kulturer på både europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan. Den er kendetegnet ved en usædvanlig stor mangfoldighed og en bemærkelsesværdig rigdom, der afspejler vor identitets utallige facetter og samtidig bærer vidnesbyrd om gensidige intellektuelle og kunstneriske påvirkninger.

Kulturarven er skæringspunktet for vore forskelle og ligheder, som den lader komme til udtryk i bygningsværker og kulturgjenstande.

Den kulturelle indsats til fordel for kulturarven har først og fremmest til formål at støtte og supplere medlemsstaternes egne tiltag vedrørende:

- udbredelse af kendskabet til bygningsværker og kulturgjenstande af europæisk betydning
- bevarelse og beskyttelse af den fælles europæiske kulturarv
- samarbejde under forskellige former med tredjelande og relevante internationale organisationer.

Disse generelle målsætninger konkretiseres omkring følgende fem overordnede aktionsområder:

1. Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven i Europa
2. Netværker og partnerskaber
3. Borgernes adgang til kulturarven
4. Innovation, ny teknik samt fagfolks efteruddannelse og mobilitet
5. Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.

4.1.1. Ad 1: Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven i Europa

Formålet er at fremme udviklingen af nye bevarelsesteknikker ved hjælp af konkrete projekter inden for alle kulturarvens mange forgreninger (bygningsværker, kulturgjenstande, arkæologiske fund, museer og samlinger, arkiver, kulturværdier under havets overflade osv.).

Ved bevarelsesteknikker forstås bredt hele spektret af aktiviteter lige fra identifikation og vurdering over konservering og restaurering, dokumentation, administration osv, til præsentation.

Der vil desuden blive lagt særlig vægt på at udbrede resultaterne af projekterne, som fordeler sig på fem kategorier:

- Initiativer i forbindelse med "store" eller "enestående" kulturarvsprojekter med henblik på at oprette europæiske "laboratorier", hvorved forstås tværfaglige og internationale grupper med deltagelse af en række europæiske eksperter, der skal analysere forekommende bevarelsesproblemer og foreslå passende teknikker til bevarelse af enestående bygningsværker med stor symbolsk værdi i Europa eller sågar i hele verden. Når laboratorierne er afsluttede vil den gensidige inspiration, erfaringerne og resultaterne kunne udnyttes til andre, mere beskedne og mere almindelige projekter.

- Støtte til europæiske "værksteder", der beskæftiger sig med fælles spørgsmål angående kulturarven. Disse værksteder tænkes oprettet på lokalt, regionalt eller nationalt plan til fremme af udveksling af erfaringer og i den hensigt at de fælles resultater skal komme hele den pågældende sektor til gode. Værkstederne skal fungere som forsøgs- og demonstrationscentre.
- Udvikling af europæiske "standarder" for den adfærd, de internationale fagorganisationer udviser af hensyn til kulturværdiernes bevarelse (f.eks. dokumentation om kulturgoder, udlån af værker, konservering o.a.).
- Tilskyndelse til på forsøgsbasis at erhverve og forvalte større kunstværker i fællesskab. Med dette tiltag tilstræbes det, at flere europæiske partnere i fællesskab erhverver kunstværker, dels med henblik på at sikre deres bevarelse, dels for at præsentere dem for offentligheden over hele Europa.
- Kulturprojekter og -undersøgelser, der skal supplere andre fællesskabsinitiativer.

4.1.2. Ad 2: Netværker og partnerskaber

Aktionen tager sigte på at styrke samarbejdet på tværs af grænserne, at fremme udvekslinger og sikre, at erfaringerne herfra udnyttes til fælles bedste, samt at bidrage til at den europæiske sammenhæng fremgår, når kulturarven præsenteres. De vigtigste foranstaltninger kan inddeles i fire kategorier:

- Støtte til oprettelse af netværk mellem de europæiske værksteder for kulturarven. Værksteder, der beskæftiger sig med samme emne opfordres til at slutte sig sammen i netværker.
- Udvikling og udbredelse af informationsværktøjer til brug for netværker og fagfolk. Foranstaltningen går bl.a. ud på at fremme udarbejdelsen af vejledninger, håndbøger, kataloger og fortegnelser henvendt til fagfolk i de forskellige berørte sektorer og til netværker om Fællesskabets aktiviteter til fordel for kulturarven. Der gøres en særlig indsats for at fremme udbredelsen via moderne medier som CD ROM, teledata osv.
- Støtte til grænseoverskridende samarbejdsprojekter mellem museer. Det tilsigtes at fremme en præsentationsform, der sætter kulturarven ind i dens europæiske sammenhæng, enten på grundlag af et samarbejde mellem flere forskellige museer eller ved hjælp af projekter om forskellige bygningsværker og monumenter.
- Støtte til samarbejdsprojekter mellem institutioner. Det drejer sig i dette tilfælde bl.a. om at fremme forsknings- og registreringsprojekter, udvikling af evalueringsmetoder, stipendieordninger og lignende tiltag, der gennemføres i fællesskab af uddannelses- og forskningsinstitutioner.

4.1.3. Ad 3: Borgernes adgang til kulturarven

Hensigten er at bevidstgøre borgerne om den fælles europæiske kulturarv og at tilskynde til gennemførelsen af projekter, der understøtter dette formål. Der er påtænkt fire typer foranstaltninger:

- Indførelse af informationstiltag i forbindelse med projekter, der finansieres af Fællesskabet, hvorved igangværende arbejder præsenteres for offentligheden ved hjælp af vandredstillinger eller audiovisuelle midler.
- Støtte til afholdelse af store kulturarrangementer med en europæisk dimension, der bidrager til at udbrede kendskabet til den europæiske kulturarv. Foranstaltningen omfatter tilrettelæggelse af europæiske "kulturarvsdage", støtte i forbindelse med uddeling af den europæiske arkitekturpris, "Mies Van der Rohe"-prisen, gennemførelse af forskellige arrangementer på Europa-dagen den 9. maj og støtte til andre lignende arrangementer.
- Støtte til flersproget præsentation. Det tilstræbes, at der i museer samt ved bygningsværker og monumenter opsættes forklarende tekster på fremmedsprog, således at gæster fra andre lande lettere kan tilegne sig viden om den europæiske kulturarv.
- Støtte til projekter, der ved at inddrage moderne informations- og kommunikationsmidler, søger at forbedre offentlighedens og fagfolks adgang til kulturarven. Det handler bl.a. om projekter gående ud på at sammenkoble databaser, udvikle multimedieprodukter, gennemføre undersøgelser og afholde seminarer om områdets særlige aspekter.

4.1.4. Ad 4: Innovation samt fagfolks efteruddannelse og mobilitet

Bevarelsen af den europæiske kulturarv hænger nært sammen med, at der findes et tilstrækkeligt stort og tilstrækkeligt højt kvalificeret antal fagfolk til at koordinere indsatsen på de meget sammensatte og forskelligartede områder. Uden deres bidrag kan projekterne ikke gennemføres.

For at sikre samspilsvirkningen med de foranstaltninger, der gennemføres af andre af Kommissionens tjenestegrene, bl.a. GD XII og Task-force for Menneskelig Ressourcer, og undgå overlapninger med allerede eksisterende eller fremtidige programmer har denne aktion til formål at tilskynde fagfolk til at deltage i udvekslinger, samarbejde og efteruddannelsestiltag samt at fremme deres mobilitet. Disse mål forfølges ved hjælp af følgende tre initiativer:

- Støtte til kortlægning af forskningsproblemer og til udbredelse af resultaterne. Målet er at indkredse områder og emner, hvor der er behov for en forskningsindsats på fællesskabsplan, fremme udbredelsen af de resultater, der er opnået i samtlige relevante fagkredse, og støtte udviklingen af konkrete arbejdsmetoder.

- Tilskyndelse til afholdelse af europæiske og internationale konferencer, kollokvier og seminarer med deltagelse af europæiske eksperter, der herigennem får lejlighed til at udveksle erfaringer og drøfte den nyeste udvikling på deres respektive felter.
- Indførelse i det faglige miljø af et udvekslingsprogram for eksperter, der giver eksperterne mulighed for at opholde sig i et antal måneder i et relevant fagligt miljø i en anden medlemsstat.

4.1.5. Ad 5: Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

Formålet med denne aktion er dels at udvikle projekter sammen med tredjelande, bl.a. som led i at programmet åbnes for deltagelse af de lande i Central- og Østeuropa, der har indgået samarbejdsaftaler med EU, dels at indgå samarbejde om en række projekter med landene i Latinamerika og Asien samt SNG.

Hvad angår samarbejdet med internationale organisationer, tilstræbes der en vekselvirkning med UNESCO's og Europarådets initiativer, der udvikles supplerende projekter og indgås partnerskaber.

Kommissionen ønsker, at der regelmæssigt holdes møder med disse organisationer om emner og initiativer af fælles interesse, og kunne eventuelt forestille sig at deltage i et samarbejdsprojekt med deltagelse af UNESCO, Europarådet og EU om bygningsværker og monumenter, der er opført på listen over verdens kulturarv.

Tiltagene foreslås opdelt på fire hovedkategorier:

- Støtte til bevarelsesprojekter. Disse tiltag er rettet mod såvel bygningsværker som kulturgjenstande og omfatter bl.a. sådanne bygningsværker og monumenter, som udgør en del af verdens kulturarv.
- Deltagelse i projekter, der gennemføres som led i netværks- eller partnerskabsaftaler.
- Deltagelse i projekter til fremme af offentlighedens adgang til kulturarven.
- Deltagelse i initiativer angående innovation samt fagfolks efteruddannelse og mobilitet.

4.2. Foranstaltningens varighed og nærmere bestemmelser for dens forlængelse/fornyelse

- 5 år (1996-2000)
- Fornyelse er mulig, afhængigt af evalueringerne
- Fornyelse forudsætter en ny rådsafgørelse.

5. Klassifikation af udgifterne

5.1. Ikke obligatoriske udgifter

5.2. Opdelte bevillinger

6. Udgifternes/indtægternes art

De afsatte finansielle tilskud dækker kun højst 50% af udgifterne til foranstaltningerne. Finansieringssatsen kan kun overstige 50% og eventuelt nå 100% i følgende tilfælde:

- ved analyse og projekteringsarbejde udført af tredjemand på direkte anmodning af Kommissionen.
- ved møder og konferencer, der afholdes på initiativ af Kommissionen.
- ved stipendier til unge forskere og kandidater, der er under uddannelse, eller som led i udvekslinger.

7. Finansielle virkninger

7.1. Beregningsmetode for de samlede omkostninger ved foranstaltningen:

7.1.1. Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven i Europa

1.1. "Europæiske laboratorier for kulturarv": Der ydes finansiell støtte til projekter omkring "mindsteder". Hertil er i alt afsat 10,4 mio. ECU over fem år

10.000.000 ECU

1.2. Støtte til "europæiske værksteder for kulturarv", hvori der arbejdes på fælles emner omkring bevarelsen af de bygninger og/eller genstande, der udgør kulturarven. 200-250 værksteder skal støttes over 5 år.

19.200.000 ECU

1.3. Støtte til udvikling af europæiske "standarder" med henblik på at forbedre metoderne og eventuelt lette udvekslingen: støtte til undersøgelser vedrørende standarder og/eller anbefalinger til dokumentation vedrørende kulturgoder, lånevilkår til udstillinger, passiv bevarelse af værker og eventuelt brandbeskyttelse af genstande, værker og monumenter. Det femårige budget andrager:

1.000.000 ECU

- 1.4. Forsøgsvis opmuntring til, at flere europæiske partnere erhverver og i fællesskab forvalter betydelige kunstværker med henblik på at bevare og fremvise dem for den europæiske offentlighed. Det anslåede femårige budget andrager:

1.400.000 ECU

- 1.5. Udvikling af projekter og undersøgelser med hovedsagelig kulturelt sigte som supplement til de øvrige EU-foranstaltninger: (især GD VI, VIII, XI, XII, XIII, XVI, XXII, XXIII) :

2.100.000 ECU

Subtotal foranstaltning I:

33.700.000 ECU

7.1.2. Netværker og partnerskaber

- 2.1. Støtte til opbygning af netværk for "europæiske værksteder for kulturarv": etablering af netværk og tilrettelæggelse af seminarer om de problemer, som værkstederne støder på i forbindelse med videregivelsen til interesserede kredse af den indvundne erfaring. Det nødvendige budget over fem år anslås til:

1.500.000 ECU

- 2.2. Indsamling og udbredelse af specialiseret information af særlig interesse for "kulturarvskredse". Hertil benyttes informationskanaler eller -kontakter og hensigtsmæssige medier: (papir, CD-1, CD-ROM, on-line...): Udarbejdelse af ca. 30 sammenlignende undersøgelser over 5 år vedrørende de fremgangsmåder og systemer i medlemsstaterne, der har fælles interesse, udarbejdelse af europæiske kulturstatistikker og -parametre, praktiske vejledninger, håndbøger, oversigter og samleværker over fornyende projekter samt over EU-foranstaltninger i tilknytning til kulturarven. Det anslåede budget over fem år andrager:

1.500.000 ECU

- 2.3. Støtte til højst ca. 15 til 20 projekter over fem år vedrørende tværnationalt samarbejde mellem museer og/eller mindesmærker med benyttelse af multimedier eller anden form for kommunikation. Det nødvendige budget over fem år anslås til:

2.800.000 ECU

- 2.4. Støtte til projekter vedrørende samarbejde mellem institutioner (uddannelse, forskning, osv...) til et samlet budget over fem år på:

3.100.000 ECU

Subtotal foranstaltning II:

8.900.000 ECU

7.1.3. Borgernes adgang til kulturarven

- 3.1. Forevisning af projekter, der har modtaget EU-støtte (vandredstillinger, av-produkter) til et samlet budget over fem år på:

3.400.000 ECU

- 3.2. Støtte til bevidstgørelsestiltag (europæiske kulturarvsdage, europæisk kultur-arvstræf osv. ...) til et samlet beløb over fem år på:

3.600.000 ECU

- 3.3. Støtte til multilinguistisk forevisning på ca. 40 museer, seværdigheder og bevaringsværdige områder til et samlet budget over fem år på:

1.700.000 ECU

- 3.4. Støtte til anvendelse af moderne informations- og kommunikationsteknologi, der giver fagkredse og offentligheden adgang til kulturarven: støtte til 25 til 35 pilotprojekter over fem år med henblik på forberedelse og konkret indførelse på museer og/eller arkæologiske steder. Det anslåede nødvendige beløb over fem år andrager:

3.400.000 ECU

Subtotal foranstaltning 3:

12.100.000 ECU

7.1.4. Innovation, ny teknik og fagfolks efteruddannelse og mobilitet

- 4.1. Støtte til problemløsning (forskning, udbredelse af forskningsresultater til fagkredse osv...) og til viderebringelse af kendskabet til metoder, hvorved der benyttes ny teknologi, samt til ca. 12 konkrete anvendelsesmuligheder for fagfolk i marken. Det anslåede nødvendige budget over fem år andrager:

1.100.000 ECU

- 4.2. Støtte til tilrettelæggelsen af konferencer og kollokvier samt andre uddannelsesaktiviteter af europæisk karakter. Det anslåede nødvendige budget over fem år andrager:

2.300.000 ECU

4.3. Støtte til projekter vedrørende europæiske programmer for udveksling af fagfolk inden for de forskellige kulturarvsdiscipliner. Det samlede budget for fem år andrager:

3.200.000 ECU

Subtotal foranstaltning 4:

6.600.000 ECU

7.1.5. Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

7.1.5.1. Projekter til bevarelse af kulturarven i form af bygninger og genstande, især seværdigheder og steder, der udgør verdens kulturarv. Det samlede budget over fem år andrager:

3.100.000 ECU

7.1.5.2. Deltagelse i projekter i tilknytning til netværk og partnerskaber eller gennemførelse af supplerende projekter. Det samlede budget over fem år andrager:

900.000 ECU

7.1.5.3. Deltagelse i projekter vedrørende borgernes adgang til kulturarven til et samlet beløb over fem år på:

800.000 ECU

7.1.5.4. Deltagelse i fornyende tiltag, videreuddannelse af og mobilitet for fagfolk inden for kulturarvsområdet til et samlet budget over fem år på:

900.000 ECU

Subtotal foranstaltning 5:

5.700.000 ECU

7.2. Omkostningernes fordeling på foranstaltningens elementer

I følgende tabel ses fordelingen af de forskellige punkter 7.1.1 - 7.1.5

Mio. ECU

Fordeling	Budget 1996	1997	1998	1999	2000	I ALT
Bedre bevarelse og præsentation af kulturarven i Europa 7.1.1	5.4	6.0	6.6	7.1	8.6	33.7
Netværker og partnerskaber 7.1.2	1.2	1.2	1.8	2.1	2.6	8.9
Borgernes adgang til kulturarven 7.1.3	2.0	2.0	2.4	2.8	2.9	12.1
2.9 Innovation, ny teknik samt fagfolks efteruddannelse og mobilitet 7.1.4	0.8	1.0	1.2	1.6	2.0	6.6
Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer 7.1.5	0.6	0.8	1.0	1.4	1.9	5.7
I ALT	10	11	13	15	18	67

7.3 Vejledende forfaldsplan for bevillingerne

7.3.1 Ved forslag til ny foranstaltning skal følgende forfaldsplan udfyldes

Mio. ECU 96

	1996	1997	1998	1999	2000	I ALT
Forpligtelsesbevillinger Beløb	10	11	13	15	18	67
Betalingsbevillinger 1996	8	-	-	-	-	8
Betalingsbevillinger 1997	2	9	-	-	-	11
Betalingsbevillinger 1998	-	2	10	-	-	12
Betalingsbevillinger 1999	-	-	3	12	-	15
Betalingsbevillinger 2000	-	-	-	3	16	19
Betalingsbevillinger 2001	-	-	-	-	2	2
I ALT	10	11	13	15	18	67

NB: Udgifterne til undersøgelser, teknisk bistand, møder og publikationer er integreret i og fordelt på de forskellige rubrikker og overslag i denne tabel (i alt +/- 6 mio. ECU over 5 år).

7.3.2. Forfaldsplan for forberedelsen af FBF til flerårige foranstaltninger

Anvendelsesperiode for Rafaël programmet 1996 - 2000

Mio. ECU 1996

FBF 1996	VEJLEDENDE PLANLÆGNING				
	1997	1998	1999	2000	I ALT
10	11	13	15	18	67

8. FORHOLDSREGLER MOD SVIG (OG DE FORVENTEDE RESULTATER AF DEM)

Udbetalinger kan kun foretages mod forelæggelse af detaljerede redegørelser fra arbejdet samt finans- og regnskabsoversigter.

Der skal forelægges en rapport over de gennemførte aktiviteter for det enkelte projekt i forbindelse med den sidste udbetaling.

Desuden foretager de forskellige kontrolinstanser (Revisionsretten, Finanskontrollen og den anvisningsberettigede) regelmæssig kontrol hos de instanser, der forvalter de forskellige aktioner, samt hos støttemodtagerne.

9. OPLYSNINGER OM COST/EFFECTIVENESS:

9.1. Specifikke og kvantificerbare mål, målgruppe

9.1.1. Specifikke mål

De vigtigste specifikke mål for RAPHAEL-programmet er:

- at bidrage til bedre bevarelse og præsentation af kulturarven i Europa gennem deltagelse i restaurering og renovering af et betragteligt antal historiske bygningsværker mv. i programperioden (jf. 7.1.1)

- at skabe konstruktive kontakter mellem fagfolk med henblik på fælles udnyttelse af praktiske og teoretiske kvalifikationer samt af de teknikker, der anvendes til bevarelse og restaurering af kulturarven på europæisk plan. Der er bl.a. tale om støtte til et betragteligt antal "europæiske værksteder", der arbejder med historiske bygningsværker og kulturgjenstande, så man opnår en generel uddannelseseffekt for fagfolk på området (det specifikke mål er at støtte 200 til 250 sådanne værksteder over fem år)

- at forbedre borgernes adgang til kulturarven takket være fælles anskaffelse og fælles forvaltning af vigtige værker, så det bliver muligt at præsentere et bredt publikum i flere medlemsstater for hele samlinger, der uden programmets medvirken ville være spredt, utilgængelige for de fleste og derfor forholdsvis ukendte

- at bidrage til indsamling, udbredelse og præsentation af informationer om kulturarven under anvendelse af moderne kommunikationsteknologi, bl.a. multimedier. Det specifikke mål er at skabe en kerne af komparative studier over de systemer, der anvendes i medlemsstaterne (ca. 20 over fem år), og at stille resultatet af dette arbejde til rådighed for alle fagfolk

- at fremme etableringen af netværk mellem myndigheder, organisationer og fagfolk på området. Det specifikke mål er at støtte mindst 15 til 20 tværnationale projekter over fem år under anvendelse af multimedier og andre moderne kommunikationsmidler.

9.1.2. Målgruppe

Programmet tager i første række sigte på fagfolk inden for de forskellige sektorer, der beskæftiger sig med kulturarven, samt organisationer og netværk (museer, samlinger mv.). Det tager også sigte på forskningsinstitutter, grund- og videreuddannelsesinstitutioner på forskellige områder med tilknytning til kulturarven.

Alle borgere kan takket være programmet få øget kendskab til og dermed blive mere bevidste om den europæiske kulturarvs rigdom og mangfoldighed.

9.2. Begrundelse for foranstaltningen:

RAPHAEL-programmet tager sigte på at nå disse mål gennem en indsats på de tidligere beskrevne fem aktionsområder. Det tager sigte på både historiske bygningsværker og kulturgenstande.

Projekterne skal rumme en europæisk dimension og mærkbart øge værdien af de foranstaltninger, der gennemføres i medlemsstaterne.

F.eks. vil netværkssamarbejde mellem museer på europæisk plan helt uomtvisteligt forøge disses samlingers "brugsværdi" på fællesskabsplan.

De enkelte projekter skal desuden være af interesse på fællesskabsplan i kraft af deres særlige nyskabende eller informative beskaffenhed, og de skal kunne bidrage til at øge interessen for kulturarven i Europa.

I forbindelse med beslutninger om finansiering vil der i særlig grad blive set på det enkelte projekts kulturelle multiplikatoreffekt.

Et projekt kan kun komme i betragtning, hvis Fællesskabets medvirken tilfører det en ekstra dimension, der er afgørende for dets gennemførelse, f.eks. skaber kontakt mellem aktører i forskellige medlemsstater.

Ved udvælgelsen af projekter bliver det undersøgt, om projekterne eventuelt kan få støtte på nationalt eller regionalt plan.

Hvis dette er tilfældet, drages der omhyggeligt omsorg for, at sådanne tilskud og Fællesskabets bidrag kun supplerer hinanden og ikke på nogen måde overlapper.

Der vil altså ved udvælgelsen af projekter med henblik på støtte fra programmet blive lagt stor vægt på deres særlige værdi på fællesskabsplan, deres nyskabende og informative karakter, deres multiplikatoreffekt og deres fællesskabsdimension.

9.3. Overvågning og evaluering af foranstaltningen:

9.3.1. Resultatindikatorer

De vigtigste resultatindikatorer, der påtænkes anvendt i første omgang, er:

- antal værker anskaffet og forvaltet i fællesskab (output)
- antal netværk, der støttes eller oprettes takket være programmets medvirken (output)
- antallet af tværnationale projekter, der iværksættes ved hjælp af moderne teknik (output)
- antal besøgende til vandreudstillinger (output)
- antal støttede arrangementer med henblik på bevidstgørelse (output)
- antal pilotprojekter med henblik på at lette et bredt publikums adgang til kulturarven (output)
- antal støttede udvekslingsprojekter (output).

Ud over resultatindikatorerne påtænkes det i en næste fase at tage en række virkningsindikatorer i brug. Med henblik herpå gennemføres der en undersøgelse sammen med Det Statistiske Kontor for at afprøve disse indikatorers anvendelighed. Af mulige indikatorer skal nævnes:

- analyse af programmets nedslag i den almindelige europæiske presse og den særlige fagpresse. Der er tale om at måle virkningen af tilskud til restaurering af historiske bygningsværker, der er af betydning på europæisk plan og på verdensplan (kvalitativ virkningsindikator)
- udbredelse på europæisk plan af standarder, metoder til passiv konservering og dokumentationssystemer, der støttes gennem programmet (output- og virknings-indikatorer)
- tværeuropæisk udstilling af værker, der er anskaffet og forvaltes i fællesskab (virkningsindikator)
- antallet af netværk, der støttes gennem programmet, i forhold til det samlede antal europæiske netværk (virkning)

- antallet af støttede tværnationale projekter i forhold til det samlede antal projekter af denne art på europæisk plan (virkning)
- antallet af arrangementer finansieret af rapporten i forhold til det samlede antal "europæiske" arrangementer (virkning)
- antallet af støttede pilotprojekter i forhold til det samlede antal "europæiske" pilotprojekter (virkning)
- antallet af støttede udvekslingsprojekter i forhold til det samlede antal tværeuropæiske udvekslingsprojekter (virkning).

9.3.2. Evalueringens form og hyppighed

9.3.2.1. Evalueringens form

RAPHAEL-programmet efterfølger i 1996 pilotprogrammet om kulturarven, der afsluttes med udgangen af 1995. Resultaterne af dette pilotprogram evalueres for tiden af en gruppe uafhængige eksperter. Cost/effectiveness-undersøgelsen afsluttes i slutningen af maj 1995. Den skal tjene som grundlag for den præcise udformning af udvælgelses- og interventionsmekanismerne samt forvaltnings- og evalueringssystemerne for RAPHAEL-programmet.

RAPHAEL-programmets aktionsområder er udformet efter høring af fagkredse og afholdelse af talrige drøftelser med eksperter på området. Disse drøftelser, seminarer og diskussioner fandt sted i 1993 og 1994.

Indkaldelse af forslag offentliggøres årligt, så initiativtagere til projekter og andre fagfolk på et velinformeret grundlag kan søge om midler fra RAPHAEL-programmet.

Udvælgelsen af de projekter, der skal have støtte, foretages af Kommissionens tjenestegrene med bistand af juryer sammensat af uafhængige eksperter, der foretager en komparativ analyse af projekterne og en evaluering af det enkelte projekts kvaliteter og interesse for Fællesskabet.

RAPHAEL-programmet følges af et rådgivende udvalg sammensat af repræsentanter for de enkelte medlemsstater. Dette udvalg afgiver udtalelser om de aktiviteter, som Kommissionen agter at støtte.

Hvert år forelægger dette udvalg Europa-Parlamentet og Regionsudvalget en evalueringsrapport, der udarbejdes på grundlag af arbejdet i juryerne og Kommissionens tjenestegrenes afgørelser og kontrol, ligesom det udarbejder et resumé over de aktivitetsrapporter, der indgives ved afslutningen af hvert projekt.

Desuden forelægger Kommissionen midtvejs i programmet Parlamentet, Rådet og Regionsudvalget en samlet evalueringsrapport, der er udarbejdet af et uafhængigt konsulentfirma, og som i påkommende tilfælde ledsages af forslag til ændringer og forbedringer.

Ved programmets afslutning gøres der i en samlet evalueringsrapport status over de gennemførte aktiviteter og resultaterne af RAPHAEL. Denne rapport fremsendes til Europa-Parlamentet, Rådet og Regionsudvalget inden 30. september i året efter programmets afslutning.

9.3.2.2. Evalueringens hyppighed

Årligt for den løbende evaluering vedkommende.

Midtvejs og ved afslutningen af programmet for de eksterne omfattende evalueringer om alle programmets elementer og dets effektivitet.

9.3.3. Vurdering af resultaterne

Resultaterne, der evalueres hvert år som beskrevet i afsnit 9.3.2. ovenfor eller i forbindelse med de periodiske samlede evalueringer, anvendes af Kommissionens tjenestegrene som grundlag for de nødvendige ændringer af prioriteringer, interventionsmåder og tekniske eller forvaltningsmæssige elementer ved programmet. Der foretages hvert år feedback internt i Kommissionen.

Rådet, Parlamentet og Regionsudvalget informeres om de årlige resultater og de årlige og periodiske evalueringer og anmodes om at tage stilling til forslag til omfattende ændringer, der på et givet tidspunkt måtte vise sig nødvendige.

ISSN 0254-1459

KOM(95) 110 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

16

Katalognummer : CB-CO-95-129-DA-C

ISBN 92-77-87236-5

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

L-2985 Luxembourg